

זכרון עולם

האשה
החשובה ודפית
צדקה וחסד

**מרת
ורדה שניצר**

ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

**מאורות
הדף היומי**

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

זכרון עולם

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד

משה שניצר

ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

בית המדרש דחסידי סוכטשוב

כולל "סנה משה"

ע"ש הר"ח ח' ר' משה יצחק זיסר ז"ל

בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"

חולמ סוכר 3 תד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א ♦ לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

בס"ד, י"ב טבת תשפ"ד **מסכת בבא קמא נ"ב-נ"ח ♦ אהלות ב', ז' - ג', ב'** גליון מס' 1283

השבוע בגליון

♦ מקור המנהג לאכילת עופות בעלי מסורת בלבד

♦ טעמו המר של התמר הכריע לגבי כשרותו של הלולב

♦ כיצד למד החפץ חיים זצ"ל את סוגיית ערוגה

♦ אדם שמזיק חלון, פטור מכל תשלום!

♦ אמירת קידוש על גביע "מת"

♦ קידוש עם גביע שבסיסו שבור

♦ קידוש בכוס חד פעמית

♦ תרנגול הודו - מי התיר את אכילתו?

♦ דינו של אווז הבר

בשורה לקוראי הגליון!

ניתן לקבל את הגליון בדוא"ל מידי שבוע חינם

להצטרפות: meorot@meorot.co.il

דבר העורך

נס ב"בוידעם" הגרמני

אל שולחן המערכת הגיע לפני כמה שנים מכתב מרגש, בו סיפר הרב ד.ש. ה"ו על נס הצלה כפול שאירע למשפחה יהודית שניצלה בשנות הזעם מציפורני הסובייטים, ולאחר מכן משערי מוות. לבקשתו, איננו מפרסמים את שמו, אך קיבלנו רשות לפרסם את שמו של בעל הנס.

היה זה כאמור, בימי מלחמת העולם השנייה. תותחי הצבאות ירו לכל הכיוונים, ומלאך המוות הותיר את רישומו במקומות רבים בצורות שונות ומגוונות. מליוני אנשים נעקרו מבתיהם ומארצותיהם וכן, מצא את עצמו הרב יעקב קרעט, אז אברך עול לימים, עם רעייתו בערבות סיביר, לשם הוגלו מפולין על ידי השלטון הסובייטי האכזר.

דף נד/א אמרי שבירתן זו היא מיתתן

אמירת קידוש על גביע "מת"

סוגייתנו מגדירה את מצבו של כלי שבור כ"מת", באמרה: "כלים, שבירתן זוהי מיתתן". מכך אנו למדים, לכאורה, כי כלי שלם נקרא "חי". במאמר זה נעסוק בביאור הגדרה זו של "כלי חי", אשר יש לה השלכות הלכתיות לגבי קידוש וברכת המזון על היין.

הגמרא במסכת ברכות (נא/א) מונה עשרה תנאים, שבלעדיהם אין לברך על כוס של מצווה, וביניהם היא מונה את התנאי - "חי".

יין חי: ישנם ראשונים (רש"י שם, ד"ה חי, תוס' שם, נ/ב ד"ה מודים חכמים) המפרשים כי כוונת הגמרא היא שאין לדלל את היין במים ולאחר מכן למזגו לגביע כאשר הוא כבר מהול במים, אלא יש לשפוך את היין לתוך הגביע ולאחר מכן לדללו במים. יש המפרשים (רי"ף פסחים קו/ב) שכוונת הגמרא היא שאין לדלל את היין במידה ניכרת. כמו כן בברכת המזון, יש לברך את הברכה הראשונה על יין חי ורק לאחר מכן לדללו במים כדי לאפשר את שתיתו (שולחן ערוך או"ח סי' קפ"ג סעי' א', ב' ובמשנה ברורה שם ס"ק ו'). כל זאת, כדי להראות את שבח הארץ הקדושה, שיינה כה משובח עד שאי אפשר לשתותו ללא דילול.

אולם גדולי חכמי נרבונו (מובא בעירובין כט/ב תוס' ד"ה כדי, ובפסחים קח/ב ד"ה שתאן, ובב"ב צז/ב ד"ה שיתן, ובברכות נ/ב ד"ה ומודים) מוכיחים מדברי סוגייתנו האומרת: "כלים, שבירתן זוהי מיתתן", כי גם לגבי כלים אפשר להתייחס במושגים של חיים ומוות, ועל כן הם חולקים וסוברים, שכוונת הגמרא היא שעל הכוס עצמה להיות "כוס חי", כלומר - כוס שלימה. להלכה, נפסק כדעתם,

לעילוי נשמת

ר' יוסף יואל ז"ל ב"ר נפתלי הרצקא פריש ז"ל

נלב"ע ט"ז טבת תשע"ט **תנצב"ה**

הונצח על ידי חתנו **שאול חסדיאל** שיחי' ובני המשפחה

לעילוי נשמת

הר"ר אריאל זליכוב ז"ל

ב"ר צבי הכהן ז"ל

נלב"ע י"ב בטבת תש"ע

תנצב"ה

הונצח ע"י משפחות **זליכוב** שיחיו - ת"א

לעילוי נשמת

אמי מורתי חיה ויניגר ע"ה

בת הר"ר מנחם מנדל ז"ל

נלב"ע י"ג בטבת תשס"ז

תנצב"ה

לעילוי נשמת

הר"ר יששכר בן דוד ז"ל

ב"ר יעקב צבי ובת שבע ז"ל

נלב"ע ט"ו בטבת תשנ"ה

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר משה יהודה למפרט ז"ל ב"ר אהרון שלמה הלוי ז"ל נלב"ע י' בטבת תשס"ח

ולע"נ מרת **גיטל למפרט** ע"ה ב"ר מאיר ז"ל נלב"ע י"ג בטבת תש"ע **תנצב"ה**

הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

שלכתחילה יש לקדש על כוס שלמה (משנה ברורה סי' קפ"ג ס"ק י').

קידוש עם גביע שבסיסו שבור: המגן אברהם (או"ח סי' קפ"ג ס"ק ה' ועוד) מביא את דברי המהרי"ל, הפוסק כי מטעם זה שיש לברך על "כוס חי", אף בגביע שבסיסו בלבד שבור אין להשתמש לכתחילה, למרות שחלקו העליון המכיל את היין הוא שלם לגמרי.

קידוש בכוס חד פעמית: על פי דבריו של המגן אברהם נחלקו הפוסקים בימינו לגבי השימוש בכוס חד פעמית. הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל (שו"ת אגרות משה חלק או"ח ג' סי' ל"ט) מסיק מדברי המגן אברהם, כי כוס הברכה צריכה להיות נאה. על כן, הוא פוסק כי ודאי שאין להשתמש בכוס חד פעמית, שאף אינה חשובה שהרי היא מיועדת לשימוש אחד בלבד [עיי"ש שכתב שבשעת הדחק אולי יש להקל].

הגאון רבי אליעזר ולדנברג זצ"ל (ציץ אליעזר חלק י"ב סי' כ"ג) מביא את דברי הגר"מ פיינשטיין ומציין, כי מעיון בדברי המהרי"ל האוסר את אמירת הקידוש על כוס שבסיסה נפגם עולה, כי הסיבה לפסילת הכוס אינה משום היותה בלתי נאה, אלא משום היותה **בלתי שלמה כבשעת יצירתה**, ואחר שנכחנו שחז"ל הקפידו שהברכה תאמר על כוס שלמה בלבד, לכתחילה, גם אין לברך על כוס שבסיסה בלבד שבור, שהרי אף שאינה "כוס שבורה" אולם גם ברור שהיא אינה "כוס שלמה".

לעומת זאת, כלי חד פעמי הוא שלם וטוב, ועצם המנהג להשליכו לאחר השימוש בו אין בו כדי לבטל את חשיבותו, שהרי החומר ממנו הוא עשוי אינו בלה מעצמו, אלא זריקתו נובעת עקב היותו בעל ערך אפסי [ועיין עוד בציץ אליעזר שם, וכן בשו"ת שרגא המאיר סי' נ"ה, שדנים באפשרות ליטול ידיים מכלי העומד לשימוש חד פעמי].

דף נה/א אווז ואווז הבר כלאים זה בזה

תרנגול הודו - מי התיר את אכילתו?

מאז ומעולם, בכל עת שהתגלה עוף מסוג לא ידוע או שייבאו עופות מיבשת ליבשת, התעוררה השאלה האם עוף זה כשר הוא וראוי לעלות על שולחנם של ישראל, או שמא מן העופות הטמאים הוא, ובמשך השנים הפכה סוגייתו לאבן פינה לבירור דינם של עופות אלו.

דינו של אווז הבר: מעניין לגלות כי העוף הראשון שדנו בו הפוסקים היה אווז הבר המוזכר בסוגייתנו הדנה בהלכות שונות המסתעפות מהלכות כלאיים, ובקשר לכך דנה הגמרא מדוע לדעת שמואל אווז הבר ואווז הבית נחשבים לשני מינים שונים.

בעל צמח צדק (סי' כ"ט) ביקש להוכיח מסוגייתנו שאווז הבר הוא כשר. שאם לא כן, מדוע הגמרא מבקשת ומחפשת אחר שינויים שונים בין אווז הבר לאווז הבית שיוכיחו כי הם עופות שונים, הרי עצם העובדה שאווז הבר הוא טמא ואווז הבית טהור, היא ההוכחה הטובה ביותר ששני מינים המה. מוכח, איפוא, שאווז הבר הוא טהור [עיין חתם סופר, שו"ת ח"ב י"ד סי' ע"ד, שדחה את ראייתו].

סימני הטהרה של העופות: מעיקר הדין אפשר לקבוע אם עוף זה או אחר הוא מן העופות הטהורים, על פי שלשה סימני טהרה כפי שכתב השולחן ערוך (י"ד סי' פ"ב סעי' ב'): "יש שלשה סימני טהרה: אצבע יתירה וזפק וקורקבנו נקלף ביד". אולם, נהגו ישראל שלא לאכול עוף על פי סימני הטהרה בלבד, אלא אם כן בידינו מסורת מאבותינו, שעוף זה טהור ונהגו לאכלו (רמ"א י"ד סי' פ"ב סעי' ג').

מקור המנהג לאכילת עופות בעלי מסורת בלבד: מקור למנהג זה אנו מוצאים ברש"י (חולין סב/ב ד"ה חזיוה) המספר, כי בתקופת חכמי התלמוד נהגו לאכול עוף מסויים על פי סימני טהרה, ולאחר זמן מה ראו לפתע כי העוף דורס את מאכלו כמנהג העופות הטמאים. או אז התחוויר להם, כי בדיקת סימני הטהרה לא היתה תקינה ומאז התקבל המנהג שאין אוכלים אלא עופות אשר מסורת בידינו כי אבותינו אכלום.

מעתה, בכל עת שחכמי ישראל נדרשו להכריע לגבי כשרותם של עופות שלא יידעום עד כה, הם לא הסתפקו בסימני הטהרה שעליו, אלא גם היה עליהם להכריע האם הוא בן מינו של אחד העופות שכבר נהוג לאוכלו, ואזי הוא נכלל במסורת שמקובלת בידינו לגבי העוף שאנו מכירים. או שמא מין אחר הוא, ומאחר שאין בידינו מסורת שהוא טהור, אין להתיר את אכילתו.

יש מסורת ויש מסורת: אולם, גם בדבר המסורת שעליה ביקשו לסמוך, דקדקו גדולי ישראל. כך היה לפני יותר ממאה שנה, כאשר אווזים מזן חדש שמקורו במעמקי רוסיה הגיעו לורשה בירת

בעל גוף צנום היה ר' יעקב. כל ימיו שיקע עצמו באהלה של תורה. משום מה החליטו קציני המחנה לשלבו בקבוצת חוטבי העצים. עבודת פרך נוראה היתה זו. קר שם בסיביר, את זה כולנו יודעים, אבל הוא הרגיש זאת, על ידיו, פרקי אצבעותיו, ובכל גופו שהצטמר והתכווץ חליפות בקור העז.

ר' יעקב התייסר בעבודתו המפרכת והתאמץ בכל כחו להשלים את המוטל עליו, אך כוחותיו לא עמדו לו. מיום ליום הלכה והצטמצמה כמות העצים שערס לצידו עם סיום יום העבודה המפרך. כל תחנוניו להעבירו לתפקיד אחר נתקלו בקיר אטום, ולרבי יעקב לא נותר אלא להגיר דמעות כמים לפני בורא עולם, שיחלצו ממצוקתו הנוראה.

משכלו כל הקיצין, קם ר' יעקב ועשה מעשה שיש בו סיכון רב. הוא שלח מכתב לאחייניתו שעלתה לארץ ישראל, בו הוא מבקש ממנה לשגר אליו לסיביר הרחוקה, חבילות בגדים שיקלו על סבלו. היסוסים רבים ליוו את בני הזוג, בטרם שלשלו את המעטפה אל תיבת הדואר. הרוסים הידועים בחשדנותם, יכולים היו על נקלה להשליכו לכלא לשנים ארוכות בגין הוצאת דיבה ולשון הרע על "אמא רוסיה". הוא כבר ראה בעיני רוחו, קצין סובייטי גבוה ומוצק, מסלסל בשפמו העבות ושואל: "אלו פעולות מחתרניות נוספות עשית, לבד משליחת מכתב הנאצה?"

הסבל, הייסורים והתקווה הגדולה שתלו במכתב, הכריעו את הכף לחיוב ויהי מה. דא עקא, ר' יעקב ידע שאחייניתו נישאה, אך לא עלה בידו לברר את שם משפחתה החדש וגם לא את כתובתה. וכך, הוא רשם על גבי המעטפה את שמה הפרטי ואת שם המשפחה של נעוריה. בשורה "מען", הוא מילא: "ארץ ישראל"...

באותם הימים טיפלה הסוכנות היהודית במכתבים מסוג זה, וניסתה לאתר את הנמענים. כך, התגלגל גם מכתבו של ר' יעקב אל הסוכנות היהודית. פקיד מחלקת המכתבים עשו כל מאמץ וניסיון לאתר את אחייניתו של רבי יעקב אך הדבר לא עלה בידם, ואחר תקופה, הצטרף המכתב שהגיע מסיביר הרחוקה, למכתבים נוספים שהונחו בארגז גדול ולא נמצא להם קרוב וגואל.

באותו יום שנערכה ערימת מכתבים אלה, ניגש מנכ"ל של האחיינית לשיחת רעים עם הפקיד הממונה על הטיפול במכתבים ותוך כדי דיבור הוא מלמל באצבעותיו באותו ארגז, והנה לתדהמתו גילה מכתב הנושא את שמו של רעייתו ושם משפחת נעוריה. היה זה לא אחר מבעלה של אחייניתו של רבי יעקב.

עם קבלתו, פתחו בני המשפחה בהתרגשות את המכתב ואחר שקראו את תוכנו, בכו וצחקו חליפות. "בכינו" אומר הרב ד"ש "על הסבל הנורא שעובר עליהם, ושמוחנו על כך שהם חיים ונושמים".

מיד ארגנו בני המשפחה חבילת בגדים גדולה, לא רק עבור ר' יעקב ומשפחתו, אלא גם עבור הממונים על מחנה העבודה בו שהה ר' יעקב. שוחד היה הדבר שאיתו הזיזו דברים ברוסיה של אותם הימים (וגם היום), והם ציפו שקרובם יוכל להקל מסבלו אם ישחד את הממונים עליו.

לא נאריך בהשתלשלות האירועים, כיון שעלינו להשאיר מקום לנס ההצלה הנוסף שאירע להם. קיצורו של דבר, החבילה הגיעה לייעדה, ר' יעקב שיחד את הממונה עליו והתמנה לאחראי על חלוקת החלב, תפקיד קל לאין ערוך מחטיבת עצים.

פולין, ובעל האבני נזר (ש"ת יו"ד סי' ע"ה) הכריע, שלמרות שנהגו לאכלם במקום אשר ממנו ייבאום לפולין, אין לסמוך על כך, שכן, אפשר להסתמך על מסורת רק אם היא התפתחה במקום שבו מתגוררים גם תלמידי חכמים.

האם יש מסורת על תרגול הודו? תרגול הודו יובא לאירופה מיבשת אמריקה. כמוכן שהוא לא הגיע מאמריקה עם מסורת כל שהיא, שהרי לא היתה שם קהילה יהודית. בספרי הפוסקים מצויין, כי לא ידוע בבירור על סמך מה התפשט המנהג להתיר את אכילת תרגול הודו, אך מאחר שזו המציאות, דנו הפוסקים אם אמנם ראוי לעשות כן. הנצי"ב (ש"ת משיב דבר ח"ב סי' כ"ב) שדן גם הוא בנושא, כותב, כי למרות מנהגו שאין אנו אוכלים עופות שאין לגביהם מסורת, מנהג זה מתייחס לגבי **עופות חדשים בלבד**, שקבלנו עלינו לא להחליט על דעת עצמנו אודות כשרותם. אולם, לא קיבלנו על עצמנו להפסיק לאכול עופות שנהגו לאכלם, משום שאין עליהם מסורת.

דף נה/א אוזו ואוזו הבר כלאים זה בזה

טעמו המר של התמר הכריע לגבי כשרותו של הלולב

הלולב הקנרי יובא ארצה לפני שנים רבות מהאיים הקנריים שבאוקיינוס האטלנטי, וזרעים רבים ממנו ניטעו באיזור השרון ובירושלים למטרות נוי. כימי שהותו בארץ ישראל, כך ימי הפולמוס בדבר זהותו של הלולב הקנרי, והשאלה אם ראוי לקחתו לקיום מצוות ארבעת המינים. שאלה זו, היוותה כר נרחב לויכוח סוער בין אגרונומים מומחים שחיוו את דעתם בדבר הכללים וההגדרות שעל פיהם אפשר לקבוע אם הוא נחשב כמין אחד עם הדקל הרגיל.

בספר ארבעת המינים, המפרט בבהירות את צדדי הספק, מביא, כי היו שטענו כי כפי שיש תפוחים השונים בטעמם זה מזה, ובכל זאת מין אחד המה, כך גם הדקל הקנרי, אינו זן אחר לחלוטין מן הדקל הרגיל, למרות שהוא שונה ממנו בצורתו, בגזעו ובעליו. לעומתם, היו שטענו כי הדקל הקנרי והדקל הרגיל, כלל אינם דומים זה לזה.

גם הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל נדרש לדון בנושא (ש"ת אגרות משה או"ח ח"ד סי' כ"ג) ופסק נחרצות, כי הלולב הקנרי אינו כשר לברכה אפילו בדיעבד. בהכרעתו זו מסתמך בעל אגרות משה על סוגייתו, בה מבואר, כי שינוי חיצוני במבנה גופו של אוזו הבר, כגון שצווארו ארוך, אינו גורם לכך שנחשיבו כמין שונה מאוזו הבית, מאחר שיתכן שהם מין אחד, אך מקומות הגידול השונים שלהם משפיעים על מבנה גופם. רק השינוי האנטומי, לפיו אוזו הבית מטיל כמה ביצים בבת אחת ואילו אוזו הבר מטיל ביצה אחת בלבד בכל הטלה, והביצה השניה אינה מתחילה להיווצר עד להטלת הביצה הראשונה, הוא המורה לנו כי שני מינים המה.

כאשר נעקוב אחר גלגוליו של הלולב הקנרי, אומר הרב פיינשטיין, ניווכח, כי נסיונות רבים מספור שנעשו במקומות רבים ושונים, **לא הצליחו לעקר את טעמו המר כלענה של פרי הדקל הקנרי**, לעומת פרי התמר הרגיל הידוע במתיקותו. הוזה אומר: לא נוכל לתלות את מרירותו של פרי הדקל הקנרי בשינוי אקלים וכדומה, שהרי גם בארץ בה גדל הדקל הקנרי המקורי, אין הוא מוציא פירות מתוקים. לפיכך, הדקל הקנרי שונה בתכלית מן הדקל הרגיל, ושני מינים שונים המה.

דף נח/ב כיצד משלמת מה שהזיקה

כיצד למד החפץ חיים זצ"ל את סוגיית ערוגה

הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, מביא בספרו (אור לציון ח"א חו"מ סי' ד') את דברי החפץ חיים זצ"ל, כי מסוגייתנו אפשר ללמוד עד כמה דעתנו, דעת בני אנוש, קצרה, ואין בכוחה להשתוות לדעת התורה הקדושה. שהרי, אם נשאל כל אדם, מה סכום הפיצוי שחייב בו אדם שהזיק חלון בבית חברו, ישיבו כולם כאחד, כי עליו לשלם את מחיר החלון. אולם, כפי שיבואר להלן, מסוגייתנו מוכח שאדם זה **פטור לחלוטין!**

אדם שמזיק חלון, פטור מכל תשלום! לדעת רבי שמעון, וכך נפסק להלכה (ש"ע חו"מ סי' שצ"ד סעי' ד') כאשר אדם מזיק ערוגה פורחת בגינת חברו, עליו לשלם לו את דמי הפירות שהיו בערוגה. לעומת זאת, אדם שהזיק ערוגה שפירותיה אינם ראויים לאכילה עדיין, דורשת הגמרא מן הפסוק (שמות כ"ד) "ובער בשדה אחר", ששמים את הקרקע כולה, אילו היתה עומדת למכירה בכמה היה נפחת ערכה בעקבות השחתת הערוגה, ועל המזיק לשלם הפרש זה לבעל הערוגה. עריכת שומה

אם חשבו ר' יעקב ורעייתו שבנס זה ראו את השגחתו הפרטית של הקב"ה על יראיו, בא המעשה הבא וחיידד בקרבם תחושה זו עד למאד. לקראת סוף המלחמה, **נולדה למשפחת קרעט בת למזל טוב**. הרוסים אנשים מסודרים הם, ולידה של תינוק אינה אמורה מבחינתם לשבש את מהלך החיים. וכך, לא קיבלה אשתו של ר' יעקב אישור לשהות עם בתה הפעוטה, ונצטוותה להגיע למקום עבודתה כמימים ימימה.

הפתרון נמצא בדמותה של אשה גלמודה וחולה שהתגוררה בשכונתם. כוחות עלומים נמסכו בגופה החולה של הגלמודה שטיפלה בתינוקת במסירות ובחום שאין להם קץ ונפשה נקשרה בנפשה.

האידיליה בין הישישה לתינוקת לא האריכה ימים. למרבה הצער, חלתה התינוקת במחלה אנושה בה נדבקה ממיטיבתה ופצעים רבים פרחו על עורה. התינוקת הלכה והצטמקה מחוסר מזון ופצעייה התפשטו והעמיקו. כה חמור היה מצבה, עד שהגויים, דרי המחנה, המליצו למשפ' קרעט להניח לתינוקת לסיים את חייה ולא להאריך את סבלה. אך רבי יעקב ורעייתו נשאו עיניהם לשותף השלישי, שירפא את בתם הקטנה והחולה.

המלחמה הסתיימה, והשלטון הרוסי החליט לסגור את המחנה, ולאפשר לנתינים הפולניים לשוב לארצם. ר' יעקב ניצל את ההזדמנות שנפתחה לפניו בס"ד והגיע בדרכים פלאיות לגרמניה.

הצבא האמריקני פינה אזור שלם מיושביו כדי לשכן את הפליטים שהחלו לזרום מכל עבר. ר' יעקב ורעייתו קיבלו באקראי זירה מכובדת ששימשה לפני כן קציני משטרה גרמנים.

מיד עם כניסתם לדירה, ביקש ר' יעקב מרעייתו להשליך את כל מה שרק אפשר, כה עזה היתה סלידתו מהגרמנים ימ"ש. רעייתו שבקרבה קננה תחושה זאת, הערימה ערמות אשפה של מוצרי מזון, רהיטים וחפצים שונים אותם השליכה.

בה בעת, חיפשו בני הזוג רופא שיבדוק את בתם ויסייע לה ככל האפשר. מצבה של התינוקת כבר היה חמור ביותר, גם התפתחותה התעכבה מתת תזונה. לאחר חיפושים, נמצא רופא צבאי אמריקאי שהואיל לבדוק את החולה.

בעתה אחזה את הרופא הצבאי שרכן מעל הפעוטה האומללה. ידיו הרועדות נתפסו במעקה העריסה הרעועה, ועל פניו התפשטה ארשת צער וכאב. "דבר כזה עוד לא ראיתי" מלמל הרופא שבמהלך המלחמה נתקל בהרואים ופצועים רבים. "עליכם להבין שמצבה חמור ביותר. אמנם, יש בידי תרופות למחלתה, אך עקב מצבה, היא לא יכולה לעמוד בחריפותן". אחר שהרהר קלות, המשיך הרופא ואמר: "יש תרופה נדירה שהמציאו רופאי הצבא הגרמני ימ"ש, אך בימים טרופים אלו, כמוכן שאי אפשר להשיגה".

"רק רגע" נדדעהק הרעיה "ימתין כבודו, אני רוצה לבדוק משהוא". לעיניהם הנדהמות של ר' יעקב והרופא, עלתה האמא הדואגת על כסא, פתחה את ה"ביידעם" ושלפה מתוכו אוצר שלא יסולא בפז - קופסה מאובקת שהכילה את התרופה הנדירה. "נזכרת" אמרה, "שכשרוקנו את הבית, נשארה איזו חבילה ב"ביידעם".

דמעות אושר זלגו מעיני בני הזוג, שנוכחו לראות בשנית את יד ה' המלווה אותם.

רבי יעקב קרעט ורעייתו, השתקעו בארה"ב ורוו נחת יהודית מצאצאי אותה תינוקת.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 474 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

פנינים

דף נה/א הרואה ט"ת בחלומו סימן יפה לו

מיהו "המספר החזק"

בסוגייתנו נאמר שהרואה בחלומו את האות ט"ת סימן יפה הוא לו. רבות האריכו המפרשים לבאר מדוע חלום על התיבה ט"ת דווקא מהווה סימן יפה לחולם עליה. הגאון רבי יוסף חיים מבגדאד מביא על כך פירוש מעניין.

הגמטריה של האות ט' היא הסיפרה 9. ספרה זו מסמלת חוזק ועמידות שלא תימוט לעולם. וכל כך למה?

כאשר נכפיל את הספרה 9 הרי לפנינו הספרה 18. כמה הם 18 בגימטריה קטנה? 9. גימטריה זו תתקבל גם בספרה 36 שהיא תוצאה של השלשת המספר 9 וגם בספרה 72 ובספרה 144. ככל שנכפול את התוצאה, נקבל גימטריה שמספרה הוא 9.

נמצא, שזה המספר לא ימוט ולכן הוא מסמל סימן טוב.

תא חזי!

התנא
רשב"י
קורא
לה:

רצוננו לראות את מלכנו:

הזוהר הקדוש משתמש בלשון 'תא חזי', כי בלימוד מוסרי הזוהר מתגלה האור וזוכים לחזות בנועם ה' עין בעין

כלל ישראל מתאחד עם יצירת המופת החדשה מבית מאורות:

קטע יומי מהזוהר הקדוש עם
ביאור ייחודי ותובנות
מאירות לחיים

בתוספת משנה והלכה יומית

ותנן בלבנו
מסתוככים מדי יום בהיכלו של
רשב"י הק' וזוכים לחיים מאירים

רשב"י לכל: הצטרף עכשיו לאלפים שכבר מחוברים לאור

טעמו וראו *3764
כי טוב הי

חודש
ראשון
5 ש"ח
בלבד

מבצע השקה
למצטרפים
חדשים
מני עד הבית
19.90 ₪

בברכת גדולי ישראל

גומרים ש"ס ב-5 דקות ליום, זוכים בשפע גדול

"... ובדאי בלימוד המשניות כלול כל התורה כולה"
מדרן שר התורה מרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין שליט"א
הגר"ח קניבסקי זצוק"ל

להתנסות חיינם התקשר עכשיו: 3764*

לעילוי נשמת

הר"ר אלתר אהרון יצחק הרשקוביץ ז"ל

ב"ר יוסף ז"ל נלב"ע י"ז טבת תשע"ו

תנצב"ה

לעילוי נשמת

מרת חנה צירל וינדרבוים ע"ה
ב"ר ישראל יעקב ז"ל נלב"ע י"ד בטבת תשס"א

תנצב"ה

הנוצחה ע"י בני המשפחה שיחיו

